Yksityiskoulujen Liitto ry
Fredrikinkatu 61 A 15
00010 Helsinki
www.yksityiskoulut.fi

Lausunto 3.10.2025

Asia: Hallituksen talousarvioesitys 2026

Viite: HE 99/2025, Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

Yleistä

Yksityiskoulujen Liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen talousarvioesityksestä vuodelle 2026. Suomen suurin voimavara nyt ja tulevaisuudessa on osaamisessa ja sivistyksessä, ja siksi sivistysala tarvitsee taloudellista resursointia, ennakoitavuutta ja vakautta. Yksityiskoulujen Liitto keskittyy lausunnossaan perusopetuksen ja lukiokoulutuksen rahoitukseen.

Perusopetus

Sekä yksityisten opetuksen järjestäjien kotikuntakorvauksen tason nostaminen 100 prosenttiin että oppimisen tuen uudistukset astuivat voimaan 1.8.2025. Vuosi 2026 on ensimmäinen toimintavuosi, jolloin uudistuksiin tarkoitetut määrärahat ovat täysimääräisesti käytössä. Perusopetukseen on tarkoitus kohdentaa yhteensä noin 50 miljoonan euron määrärahalisäys. Määrärahalisäys kohdistetaan pääasiassa oppimisen tuen uudistamisen toimenpiteisiin ja yksityisten opetuksen järjestäjien kotikuntakorvauksen tason nostamiseen 100 prosenttiin. Yksityiskoulujen Liiton mukaan kohdennukset ovat oikeita ja Yksityiskoulujen Liitto kiittää hallitusta näistä panostuksista oppimisen perustan sekä oppilaiden yhdenvertaisuuden toteutumisen vahvistamiseen.

Kun oppimisen tuen uudistuksesta säädettiin, hallituksen esityksessä todettiin, että yksityisten opetuksen järjestäjille ryhmämuotoisista tukitoimista aiheutuvat kustannukset korvataan erillisellä rahoituksella vuosina 2025 ja 2026. Tämä on ollut Yksityiskoulujen Liiton mielestä perusteltu tapa toimia. Yksityiskoulujen Liiton näkemyksen mukaan tähän tarkoitukseen on varattu rahoitusta 4 095 000 euroa. Vuoden 2025 rahoituksen osalta opetuksen järjestäjille jäi epäselväksi, että tätä avustusta olisi pitänyt hakea yksityisten esi- ja perusopetuksen järjestäjille suunnatun harkinnanvaraisen avustuksen yhteydessä. On tärkeää, että avustushauissa tiedotetaan selkeästi kaikki mahdolliset käyttökohteet ja hakutavat. Voisi myös kysyä, miksi kyseistä rahaa ei voisi jakaa suoraan opetuksen järjestäjille oppilasmäärien mukaisesti.

Lukiokoulutus

Yksityiskoulujen Liitto pitää valitettavana, että lukiokoulutuksen toimintaedellytyksiä heikentävään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa (23 b §) määriteltyyn leikkuriin lukion yksikköhintaan ei esitetä muutoksia. Tämä jo vuodesta 2013 voimassa ollut leikkuri on merkittävä eli n. 900 €/opiskelija/vuosi.

Yksityiskoulujen Liitto ry
Fredrikinkatu 61 A 15
00010 Helsinki
www.yksityiskoulut.fi

Lausunto 3.10.2025

Eduskunnan käsittelyyn on tulossa hallituksen esitys EU- ja ETA-valtioiden ulkopuolelta opiskelijan oleskeluluvalla saapuvien toisen asteen koulutuksen opiskelijoiden lukuvuosimaksuista. Maksut ehdotetaan otettavaksi käyttöön 1.8.2026 alkaen. Yksityiskoulujen Liitto on kannattanut ehdotusta lukuvuosimaksujen käyttöön ottamisesta. Se selkeyttää valtionosuusrahoituksen käytön periaatteita. Tämän uudistuksen on ennustettu pienentävän vuonna 2026 valtionosuusrahoitteiseen koulutukseen osallistuvien määrää lukiokoulutuksessa arviolta noin 200 opiskelijalla. Tämän takia koulutuksen järjestäjille myönnettävää rahoitusta vähennetään lukiokoulutuksessa 2 miljoonaa euroa. Yksityiskoulujen Liitto korostaa, että säästön tulisi perustua todelliseen toteutumaan eikä ennakolta tehtyyn arvioon, joka vähentää kaavamaisesti lukiokoulutuksen määrärahaa.

Helsingissä 3.10.2025

Jussi Sutinen, puheenjohtaja

Mirva Lindström, toiminnanjohtaja

Vuonna 1935 perustettu Yksityiskoulujen Liitto ry on suomalaisten yksityisten opetuksenjärjestäjien yhdistys, joka palvelee jäseniään koulujen toimintaan liittyvissä asioissa. Yksityiskoulujen Liitto hoitaa jäsenkoulujen edunvalvontaa, antaa lausuntoja ja tiedotteita jäsenkouluja koskevissa asioissa sekä järjestää johdon ja henkilöstön koulutusta. Noin 2% perusopetuksen oppilaista ja joka kymmenes suomalainen lukiolainen opiskeli Yksityiskoulujen Liitto ry:n jäsenkoulussa. Yksityiskoulujen Liiton jäsenkouluissa työskentelee 23000 oppilasta ja opiskelijaa sekä yli 1600 opettajaa.